

Nr 1308

av herr Norrby i Gunnarskog m. fl.
angående utbyggnaden av universitetsfilialerna.

Under hela 1960-talet upplevde vi en mycket kraftig expansion inom den högre utbildningen. Studerandeantalet ökade hastigt år från år. Denna ökning av antalet studenter medförde betydande problem för universiteten. Man saknade i stor utsträckning lärare, lokaler och utrustning för att kunna öka utbildningskapaciteten i den utsträckning som det ökade studerandeantalet krävde.

Ett led i strävandena att lätta trycket mot universiteten var inrättandet av universitetsfilialerna i Karlstad, Växjö, Örebro och Linköping. Det fanns emellertid också andra motiv för inrättandet av universitetsfilialerna. Strävandena att bredda rekryteringen till den högre utbildning var ett. Önskan att stimulera utvecklingen i de regioner dit filialerna lokaliserades var ett annat.

De förväntningar man ställde på universitetsfilialerna kan utan tvekan sägas ha infriats. Studenttillströmningen blev redan från starten betydligt större än man räknat med, och filialerna har därmed verksamt bidragit till en avlastning av universiteten. Vid filialerna kommer en större andel av de studerande från socialgrupp III än vid moderuniversiteten. Filialerna har därigenom åstadkommit en utjämning mellan socialgrupperna vad beträffar rekryteringen till den högre utbildningen. Till detta kommer de allmänna, positiva effekter som filialerna, direkt eller indirekt, haft för de områden till vilka de lokaliserats. Det är därför angeläget att den pågående utbyggnaden av universitetsfilialerna fullföljs. Utbyggnaden bör inriktas på att filialerna skall kunna erbjuda ett sådant utbud av studiekurser att det svarar mot såväl de studerandes som samhällets behov. Härmed sammanhänger frågan om vilken inriktning kursutbudet bör ha. Den utbildning som hittills getts vid filialerna har i huvudsak begränsats till humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnesområden. Anledningen torde vara, att då filialerna startade sin verksamhet 1967, var behovet av avlastning inom dessa ämnesområden störst vid universiteten. Genom sin inriktning mot humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnesområden bidrar filialerna till att förstärka den obalans som råder mellan naturvetenskaplig utbildning och utbildning inom övriga filosofiska fakulteter. Andelen studerande inom naturvetenskaplig och teknisk utbildning, som vid början av 1960-talet utgjorde över 40 % av totalantalet studerande vid universitet och högskolor, har sedan successivt minskat, såväl procen-

tuellet som i absoluta tal, medan studerandantalet inom framför allt det samhällsvetenskapliga ämnesområdet blivit större än vad som från samhällets synpunkt är önskvärt.

Vid högskolan i Linköping och vid universitetsfilialen i Örebro har en viss breddning av den naturvetenskapliga utbildningen ägt rum under senare år, medan i Karlstad och Växjö utbildningen fortfarande har sin tyngdpunkt inom de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnesområdena.

Många skäl talar för att verksamheten vid universitetsfilialerna i Växjö och Karlstad byggs ut att omfatta även de centrala naturvetenskapliga ämnena och att utbyggnaden i Örebro fullföljs.

Det är allmänt angeläget att rekryteringen till naturvetenskapliga studier stimuleras. Det är också viktigt för filialernas allmänna utveckling och attraktionskraft i framtiden. För de studerande är det ett krav att de i så stor utsträckning som möjligt kan fullfölja sin utbildning vid filialerna även i de ämneskombinationer där naturvetenskapliga ämnen ingår. Det sneda utbildningsutbud som nu finns vid filialerna leder till att många studerande som i första hand skulle ha önskat ägna sig åt naturvetenskapliga studier helt eller delvis väljer humanistiska och samhällsvetenskapliga utbildningslinjer.

I petita för nästkommande budget har universitetskanslersämbetet angett en plan (s. 42) för den fortsatta utbyggnaden vid universitetsfilialerna för perioden fram t. o. m. budgetåret 1975/76.

Denna plan tillgodoser successivt det ovan framförda önskemålet om en breddning av den naturvetenskapliga utbildningen vid universitetsfilialerna. Vi anser det synnerligen angeläget att denna plan som helhet realiseras.

Med hänvisning till vad som anförts hemställer vi

att riksdagen beslutar att utbyggnaden av universitetsfilialerna skall ske i enlighet med den plan som angetts i universitetskanslersämbetets petita för budgetåret 1973/74.

Stockholm den 25 januari 1973

KARL-ERIC NORRBY (c)

i Gunnarskog

PER-ERIK NISSER (m)

ALLAN GUSTAFSSON (c)

i Säffle

SVEN G. ANDERSSON (fp)

i Örebro

PER-ERIC RINGABY (m)

BERTIL JONASSON (c)

GEORG PETTERSSON (c)

i Örebro

ERIK LARSSON (c)

i Öskevik